

Rautavaaran kunta
Kunnanhallitus ja lautakunnat
Tytäryhtiöt

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 laadintaohjeet

1. Talousarvioraami

Kunnan kirjanpidossa on neljä tulosaluetta: hallintopalveluiden palvelualue, elinkeinopalveluiden toimintayksikkö, teknisten palveluiden palvelualue ja sivistyspalveluiden palvelualue. Vuodelle 2027 tilikartta säilyy pääosin muuttumattomana.

Kunnan tulopohja on vielä valtionosuus- ja verotulojen osalta epävarma. Veroennusteet on päivitetty 18.6, mutta se päivittyy vielä loppuvuonna uudelleen. Ennakollinen valtionosuuslaskelma vuodelle 2027 on päivitetty 11.8., mutta myös valtionosuuslaskelmaan tulee muutoksia.

Edellä mainitut muutokset päivitetään raamiin hallintopalvelujen toimesta ennen viranhaltijan talousarvioesityksen määräaikaa huomioiden päivittyvät ennusteet verotuloista ja valtionosuuksista. Johtoryhmä käsittelee tarvittaessa muuttunutta raamia ja käy läpi minkälaisilla ratkaisuilla ja edellytyksillä raamin mukainen talousarvioesitys voidaan laatia. Ellei raamiin johtoryhmän keinoin päästä, tiedottaa kunnanjohtaja asiasta kunnanhallitusta etukäteen.

Taulukko 1: Talousarvioraami

Rautavaara	TA2026	Raami TA2027	TA2026/TA2027
	Netto	Netto	%
Hallintopalvelut	-958 918	-971 000	1,3
Elinkeinopalvelut	-589 915	-592 000	0,3
Tekninen toimi	-879 973	-895 000	1,7
Sivistystoimi	-2 947 623	-3 000 000	1,8
Toimintakate	-5 376 429	-5 458 000	1,5
Verotulot	3 817 000	4 082 000	6,9
Kunnallisvero	2 054 000	1 999 000	-2,7
Yhteisövero	1 264 000	1 538 000	21,7
Kiinteistövero	499 000	545 000	9,2
Valtionosuudet	2 110 330	1 922 248	-8,9
Rahoitustuotot/kulut	298 000	276 200	-7,3
Vuosikate	848 901	822 448	-3,1
Poistot ja sat. erät	803 191	810 000	0,8
Tilikauden tulos	45 710	12 448	-72,8

2. Aikataulu

Viranhaltijoiden talousarvioesitysluonnokset teksteineen ja investointiesitykset tulee olla valmiit 26.10. mennessä.

Luottamushenkilöiden talousarvioseminaarit pidetään 30.9. ja 3.11. Talousarvioseminaarissa keskustellaan viranhaltijoiden talousarvioesitysluonnoksista lautakunnille ja kunnan investointiohjelmasta. Tilaisuudessa toivotaan poliittista ohjausta, mitä asioita talousarvioon toivotaan sisällytettävän käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.

Lautakuntien ja tytäryhtiöiden valtuustotason ehdotusten tulee olla hyväksyttyinä viimeistään 27.11. mennessä.

Mahdollinen talousarvion toinen käsittely kunnanhallituksessa sovitaan tarvittaessa.

Kunnanhallituksen lopullinen ehdotus annetaan kunnanvaltuustolle ja valtuusto käsittelee vuoden 2027 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2028–2029 kokouksessaan joulukuussa.

Taulukko 2: Aikataulu

Toimenpide	Vastuutaho	Määräaika
Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 raamit ja laadintaohjeet	kunnanhallitus	kunnanhallituksen kokous 24.8.
Luottamushenkilöiden 1. talousarvioseminaari	poliittinen ohjaus	talousarvioseminaari 30.9.
Viranhaltijan talousarvioehdotukset, tekstit, tavoitteet ja investointiesitykset valmiit	palvelualuejohtajat, johtoryhmä	palvelualuejohtajien kokous 26.10. (johtoryhmä 19.10.)
Luottamushenkilöiden 2. talousarvioseminaari	poliittinen ohjaus	talousarvioseminaari 3.11.
Talousarvion 2027 käsittely lautakunnissa ja tytäryhtiöissä	lautakunnat ja tytäryhtiöt	lautakuntien kokoukset, tytäryhtiöiden hallitukset 27.11. mennessä
Talousarvion 2027 käsittely kunnanhallituksessa	kunnanhallitus	kunnanhallituksen kokous 7.12.
Mahdollinen talousarvion 2. käsittely kunnanhallituksessa	kunnanhallitus	tarvittaessa erikseen sovittava kokous
Talousarvion 2027 käsittely valtuustossa	kunnanvaltuusto	kunnanvaltuuston kokous 14.12.
Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	kunnanhallitus	31.1.2027 mennessä
Talousarvion käyttösuunnitelmat	lautakunnat ja kunnanhallitus	28.2.2027 mennessä

3. Työehtosopimus ja sosiaalivakuutusmaksut

Kunta- hyvinvointialue työnantajat KT, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JAU, Julkisen alan unioni JUKO ja Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry pääsivät toukokuussa 2025 neuvottelutulokseen ja hyväksyivät sopimusratkaisun vuosille 2025–2028. Sopimuskauden pituus on 34 kuukautta, eikä sopimusta voi irtisanoa.

Sopimuskausi on 1.5.2025–29.2.2028. Perusratkaisun palkankorotukset ovat sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Korotukset jakautuvat siten että, palkat nousevat:

- 2,50 prosenttia vuonna 2025
- 2,47 prosenttia vuonna 2026
- 2,40 prosenttia vuonna 2027

Lisäksi kunta- ja hyvinvointialan palkkarakenteita ja palkkausjärjestelmiä koskeva kehittämisohjelma 2026–2028 tuo kunta- ja hyvinvointialalle kolmen vuoden aikana yhteensä 1,8 prosentin korotukset. Kehittämisohjelman erät ovat:

- 0,4 prosenttia vuonna 2026
- 0,4 prosenttia vuonna 2027
- 1,0 prosenttia vuonna 2028.

Kehittämisohjelmassa sovitut erät ovat paikallisia järjestelyeriä. Valtakunnalliset sopijaosapuolet voivat kuitenkin sopia, että vuosien 2026–2027 erät käytetään osin tai kokonaan keskitettyinä erinä.

Tarkemmat tiedot palkkaratkaisun jakautumisesta sekä sopimuskorotuksista 1.6.2025–1.2.2028 löytyvät Kunta- ja hyvinvointialue työnantajat KT:n verkkosivuilta.

Talousarvioehdotukseen vuodelle 2027 palkat lasketaan vuoden 2026 elokuun palkkojen perusteella korotettuna 2,9 %. Vuosien 2028 ja 2029 palkkoja korotetaan 2 %. Henkilöstön palkkojen laskentaan tarvittavat listaukset saadaan palkanlaskennasta.

Sosiaalivakuutusmaksut ovat seuraavat:

JuEl (Julkisten alojen eläkelain), palkkaperusteinen maksu 17,11 %

Kuntien euromääräinen tasausmaksu 2,90 %

Työttömyysvakuutusmaksu 0,70 %

Tapaturmavakuutusmaksu 0,30 %

Sairausvakuutusmaksu 1,87 %

Taloudellinen tuki/ryhmähenkivak.maksu 0,03%

Vuosina 2028–2029 käytetään samoja prosentteja.

4. Investoinnit

Investoinnin aktivointiraja on 10 000 €, jota pienemmät hankinnat merkitään pääsääntöisesti käyttötalouteen. Tulosvastuullisten viranhaltijoiden tulee tehdä omaa tulosaluettaan koskevat investointiesitykset osana omaa viranhaltijan talousarvioesitystään 26.10. mennessä kunnanjohtajalle.

Talousarvion sitovuus investointien osalta: Hankkeen perusteluissa valtuusto voi antaa hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin kokonaiskustannusarvion rajoissa, jos hankevastaava sitä hankkeen perusteluissa anoo.

5. Muita ohjeita tulosalueille

Talousarvio ja taloussuunnitelmat laaditaan organisaation mukaisesti niin, että valtuustoon nähden sitovat tulostavoitteet omaavia tulosyksiköitä on neljä:

hallintopalveluiden palvelualue, elinkeinopalveluiden toimintayksikkö, teknisten palveluiden palvelualue ja sivistyspalveluiden palvelualue. Kunnanhallituksen alaisia ovat hallintopalvelut ja elinkeinopalvelut. Tekniset palvelut ovat teknisen lautakunnan alainen. Sivistyspalveluiden palvelualue on hyvinvointilautakunnan alainen.

Talousarvion laatimisaikataulussa ilmoitetut päivämäärät ovat sitovia, tulosvastuulliset viranhaltijat palvelualuejohtajina vastaavat osalta niihin pääsemisestä oman palvelualueensa osalta.

Sisäiset erät syötetään keskitetysti hallintopalveluissa. Talousarvion rinnalla laaditaan henkilöstösuunnitelma, mistä ilmenee henkilöstömäärän tarve henkilötyövuosina. Jokaisen tulosalueen henkilöstösuunnitelmaa on verrattava talousarvion 2027 tulosalueen palkkamäärärahaan. Talousarviosta on löydettävä henkilöstösuunnitelmaan varatulle henkilöstömäärälle tarvittavat määrärahat.

Talousarviossa määriteltyjen tavoitteiden tulee olla selkeitä ja mitattavia. Tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta. Hallintopalvelut laativat mallipohjan, jonka mukaan palvelualueiden tulee laatia talousarvioteksti ja -tavoitteet.

- Jakelu**
- Hallintopalveluiden palvelualue
 - Sivistyspalveluiden palvelualue
 - Teknisten palveluiden palvelualue
 - Elinkeinopalveluiden toimintayksikkö

